

Pomoc Kozárovicím pokračuje

Občanské sdružení Naše Kolovraty vyhlásilo veřejnou finanční sbírku na pomoc rodinám postiženým letošním povodní v obci Kozárovice na Mělnicku.

Sbírka navazuje na pomoc téže obci, kterou kolovratští občané zorganizovali po záplavách v roce 2002. Členové našeho sdružení Kozárovice po povodni navštívili a vytypovali nejvíce potřebné rodiny, kterým bude výtěžek se sbírky přímo předán.

Pokud budete chtít na dobrou věc přispět i vy, můžete jakoukoli finanční částku předat do pokladničky umístěné v kolovratském Infocentru, v prodejně U Chadů nebo ji zaslat na účet č. 3256453349/0800 u České spořitelny v Praze. Sbírka je řádně registrovaná a potrvá do 31.12.2013. Dar je možné odečíst od základu daně z příjmu. Další informace o postižených rodinách a situaci v Kozárovicích naleznete v Infocentru nebo na www.nasekolovraty.cz.

-jk, vs-

ptáme se Křižovatka bude bezpečnější

V červnu se na naše občanské sdružení obrátili občané, kteří už delší dobu upozorňují na nebezpečný přechod v blízkosti křižovatky ulic K Řičanům a K poště. Od března 2012 se na tomto místě stalo sedm nehod, které si vyžádaly asistenci policie, zdravotnické záchranné služby a hasičů. V jednom případě pro zraněného letěl vrtulník.

Zvážili jsme naše možnosti, jak se do věci vložit a „rozhýbat“ odpovědné, aby začali konat. Zástupci našeho sdružení se zeptali odborníků, projektantů a nechali si zpracovat koncepční návrh možných úprav. S ním jsme se obrátili přímo na vedení MČ. Po určitých peripetiích jsme se na konci září dozvěděli, že místostarosta Petr Souček jedná v současné době s pražským magistrátem o umístění blikajících světel na zmíněné křižovatce a zároveň na přechodu u kolovratské školy. Podrobnosti naleznete na www.nasekolovraty.cz.

David Benda

naše akce Jak přežít revoltu svých dětí

Koncem září pozvalo naše sdružení do Kolovrat psycholožku Mgr. Lenku Novotnou. Lektorka svoji přednášku pojala způsobem velmi praktickým - problémy při výchově dětí a možnosti jejich řešení popisovala na příkladech ze své praxe. Zdůraznila, které oblasti vývoje dítěte jsou důležité a jaké problémy mohou nastat při vymezování se dětí vůči rodičům a okolí. Vzhledem k jejím zkušenostem bylo velmi uklidňující konstatování, že by rodiče neměli obviňovat sebe kvůli problémům svých dětí či spíše problémům, které se svými dětmi mají. Některé aspekty osobnosti dítěte jsou totiž dané a jejich základ nelze výchovou změnit, ale pouze ho korigovat.

-vr-

U deskových her se bavili všichni

V polovině října jsme uspořádali Odpoledne deskových her. V sále U Boudů se sešlo na třicet dětí různého věku v doprovodu rodičů. Náklady na pronájem sálu uhradilo občanské sdružení; vstupenkou byl pouze dobrovolný příspěvek pro Kozárovice.

Akce byla moderována a doprovázela ji bohatá tombola. Nejdůležitější ze všeho však byla společná radost ze hry. Děti s nadšením vyhrávaly i statečně prohrávaly, ale občas dovedly i moudře taktizovat a nechat vyhrát svého mladšího sourozence. Akci navštívil také bývalý ředitel základní školy Pavel Bednář. Uvítali jsme možnost pohovořit si s ním o jeho současném působení v říčanské škole, a měli jsme radost, že se mu daří. A co dodat? Poznali jsme nové hry, strávili tři hodiny v příjemné společnosti a prověřili si mozkové závity.

-cat-

foto Pavel Klikar

víte, že...

... v Kolovratech se už několik let pravidelně scházejí naši dříve narození spoluobčané? Setkání Klubu důchodců se konají jednou za 14 dní ve středu v sále hasičské zbrojnice (nejbližší termín je 13. listopadu). Schůzky provází přátelská atmosféra, občas seniory obveselí i živá hudba při společné oslavě svátku či narozenin členů klubu. Organizátoři pořádají výlety po Čechách i Moravě, besedy se zajímavými osobnostmi či návštěvy divadelních představení - program je vsutku pestrý. Noví členové jsou vítáni!

... před třemi roky vznikl Okrašlovací spolek lipanský, který sdružuje lidi se zájmem o rozkvet obce Lipany a dnes má už 17 členů? Každou druhou středu v měsíci se koná veřejná členská schůze, kde se diskutuje a vytváří program spolku. Na podzim bude spolek organizovat dvě brigády, a to na úpravu návsi a nově vznikajícího sportovního plácku. Spolek tradičně pořádá Svatomartinský den s divadelním představením a lampionovým průvodem pro děti, na který navazuje večer s hudbou a s ochutnávkou martinských receptů. Informace o dění v Lipanech lze najít na webových stránkách spolku www.oslipansky.cz a v Kolovratském zpravodaji.

aktuality Změní se odjezdy vlaků

Od 15. prosince 2013 začne na železnici a na linkách Pražské integrované dopravy platit nový jízdní řád. Na benešovské trati dochází k posunutí odjezdů vlaků z jednotlivých stanic a zastávek. Úplný jízdní řád bude zveřejněn na www.nasekolovraty.cz.

Směr Praha – Benešov u Prahy

● Spoje základního taktu budou odjíždět z Prahy hlavního nádraží v 07. a 37. minutu. V přepravní špičce pracovních dnů bude takt zkrácen – vlaky budou z pražského hlavního nádraží odjíždět navíc ve 20. a 50. minutu.

● Zkrácený takt z Prahy bude mezi 13:37 a 19:37 hodinou. Poslední osobní vlak z Prahy do Benešova bude odjíždět v 00:17 hodin.

Směr Benešov u Prahy – Praha

● Spoje základního taktu budou z Kolovrat odjíždět nově v 03. a 33. minutu. V přepravní špičce pracovních dnů bude takt zkrácen – odjezdy vlaků z Kolovrat budou navíc ve 22. a 52. minutu.

● První ranní vlak na Prahu pojedou ve 04:33 hodin, další v 05:03 hodin a poté již bude zaveden zkrácený takt – 05:22, 05:33, 05:52, 06:03 hod. ... až do 09:33 hodin.

pozvánky Kultura na dosah

13. 11. od 19.30 hod. – **Ženy přežijí**, představení Studia Dva – Divadlo U22 v Uhřetěvesi
20.11. od 19.30 hod. – **Poslední Romance**, hra Divadla Ungelt – Divadlo U 22 v Uhřetěvesi
20.11. od 20 hod. – **Radůza**, koncert známé písničkářky – MKS U Labutě Řičany do 24.11. – **Výstava Karla Oberthora a Zuzany Popelkové** – Muzeum Uhřetěves
24.11. od 18 hod. – **Vrátila se**, představení spolku Právě začínáme - Divadlo U22 v Uhřetěvesi
27.11. od 20 hod. – **Koncert Dana Bárty & Illustratosphere** – MKS U Labutě Řičany
28.11. od 18 hod. – **Autorské čtení a beseda s Jiřinou Šíklou** – Husova knihovna Řičany
30.11. od 14 hod. – **Kolovratský vánoční jarmark** – Infocentrum a atrium v Kolovratech
31. 11. dopoledne – **Výlov Podleského rybníka** a prodej ryb na hrázi – Uhřetěves
11.12. od 20 hodin – **Dvojkonzert: Ivo Jahelka a Miroslav Paleček** – MKS U Labutě Řičany

Půlnoční zpívání

I letos zveme všechny kolovratské sousedy, aby se připojili k půlnočnímu zpívání koled v kostele sv. Ondřeje v Kolovratech. Zkoušet začínáme v půlce listopadu. Zájemci mohou napsat Mgr. Zuzaně Vlčínské na adresu zpivani@volny.cz nebo se zeptat sousedů...

Naše Kolovraty 1/2013, vydáno v listopadu 2013 v Praze – Kolovratech
pod reg. č. MK ČR E 21392. Vychází dvakrát ročně. Vydává Občanské sdružení Naše Kolovraty,
Vášova 342/8, 103 00 Praha – Kolovraty, IČO 01549561.
Kontaktní adresa: info@nasekolovraty.cz, www.nasekolovraty.cz

1/2013

Vydává Občanské sdružení Naše Kolovraty

úvod Sdružení je otevřené všem

● Občanské sdružení Naše Kolovraty je volným sdružením občanů Kolovrat a Lipan, pro které není jejich městská část pouze místem k bydlení, ale také místem setkávání s přírodou, místními pamětihodnostmi a především s ostatními obyvateli.

● Naším cílem je zlepšení společenského klimatu v obci, zvýšení péče o životní prostředí a udržování kulturních tradic na území Kolovrat a Lipan.

● Naše sdružení je otevřené všem zájemcům, kteří jsou ochotni přispět k rozvíjení vztahů a společného života ve své obci tak, aby byla místem, kam se každý bude rád vracet.

zajímá nás Kolovratská škola praská ve švech

Začal nový školní rok a po prázdninách se do Kolovrat vrátili děti, jejich rodiče i prarodiče. Naše městská část se stále rozrůstá, s mladými rodinami přibývá dětí, a když k tomu přičteme vývoj demografické křivky – kolovratská škola praská ve švech.

Přestože má toto zařízení stále jen 1. stupeň, v letošním školním roce vyučování probíhá kvůli zvýšenému počtu žáků již na třech místech; v původní historické budově na Mírové ulici, v novém pavilonu v ulici K poště a provizorně v narychlo upravené vilce v areálu mateřské školy. Tu doposud užívala základní umělecká škola; nyní se ZŠ a ZUŠ o vilku dělí a ve výuce se střídají, což od obou stran vyžaduje značnou dávku trpělivosti a tolerance. Současnému vedení obce se bohužel nepodařilo získat finance pro výstavbu další budovy, tolik potřebné pro vzrůstající počet žáků, a vilka je řešením pouze na jeden rok. Napříště bude žáků a tříd zase více. Do začátku dalšího školního roku je tak potřeba realizovat plánovanou výstavbu tzv. kontejnerových modulů na pozemku sousedícím s parkovištěm nad železniční tratí. Ani na toto „nejlacnější“ řešení však obec v tuto chvíli nemá dostatečné finanční prostředky.

Nutno podotknout, že v této situaci nejsou Kolovraty samy. S kritickým nedostatkem míst v mateřských a základních školách mají problém i jiné obce v okolí Prahy. Nezbyvá, než držet palce, aby pražský magistrát pochopil stav, ve kterém se kolovratská škola nachází, a pomohl stávající situaci úspěšně vyřešit.

-cat-

foto Pavel Klikar

z historie

Škola slouží dětem už století

V souvislosti se současnou neutěšenou situací je jistě zajímavé připomenout si několik momentů z historie kolovratské školy. V září tohoto roku oslavilo toto zařízení 115 let od slavnostního otevření první vlastní budovy.

Do roku 1898 jezdila část kolovratských dětí do přeplněné dvoutřídky v Uhříněvsi. Zajímavostí je, že škola v Uhříněvsi měla v roce 1822 zapsáno v jedné třídě 223 dětí! Od roku 1830 bylo v Kolovratech a Tehovičkách zavedeno v zimě náhradní domácí vyučování. Zajišťovali je většinou nekvalifikovaní kolovratští dobrovolníci. Důvodem tohoto opatření byla nejen přeplněnost uhříněveské školy, ale i nedostatek teplého oblečení a zimní obuvi. V té době také zastupitelstvo spojených obcí Kolovraty, Tehovičky a Lipany začalo uvažovat o stavbě vlastní školní budovy. (Tři výše zmíněné obce byly administrativně sloučeny v jeden celek teprve v roce 1926). Myšlenka na výstavbu školy se dočkala realizace až mnohem později, v letech 1897-98. Nepříjemnou epizodou si škola prošla koncem 2. světové války, kdy byla využita pro ubytování 52 vojáků strážního oddílu železniční trati. S touto výjimkou však škola po celou dobu slouží dětem z Kolovrat a Lipan. Od svého založení se několikrát dočkala rozšíření i modernizace a mnohokrát zažila změnu koncepce výuky dětí. Nyní stojí naše městská část před další výzvou a doufáme, že se podaří najít dobré řešení, aby i nadále mohla základní škola dobře a bez kompromisů vzdělávat a vychovávat naše děti.

-cat-

foto archiv MČ

téma

Vrtochy počasí dovedly potrápít i naše předky

Výkyvy počasí, které mylně považujeme za fenomén dnešní doby, se objevovaly i v časech minulých. V historii tak nejsou neobvyklá patnáctistupňová tepla v lednu, vánoční svátky na blátě či chladné a deštivé prázdniny.

Naši předkové byli více spjatí s přírodou než my dnes. Uměli jí naslouchat, znali dokonale její potřeby, a příroda byla hlavním zdrojem jejich obživy. Případné vrtochy počasí tak zřetelně zasahovaly do jejich životů. Aby byl majetek před přírodními živly uchráněn, zřizovala vrchnost na svých panstvích kapličky a sochy svatců. Ti měli napomáhat chránit úrodu a hospodářská zvířata před nepohodou a pohromami. U polních cest a na návrších za obcemi často najdeme sochy svatého Vendelína, svatého Linharta či svatého Floriána.

foto Vladimír Šedivý

Podobně svatý Donát měl ochraňovat před krupobitím, silnými bouřkami a úderem blesku. Tohoto světce si za ochránce svých panství zvolila Marie Terezie Savojská. V roce 1765 nechala vyhotovit pět těchto soch v barokním stylu a jednu z nich umístila na okraji Kolovrat, kam se pravidelně konala procesí

lidí s prosbou o odvrácení živelných pohrom. Čas od času příroda Kolovratům nepřála, ale snad díky svatému Donátovi byly škody po pohromách vždy minimální.

Jedno z nejhorších krupobití nastalo 10. června 1972. Přes Kolovraty se tehdy přehnala velká průtrž mračen. Nejvíce postiženy byly Lipany. Příval krup z polí tu byl tak silný, že v jednom statku vyvrátil vrata u stodoly a zaplavil stáje se zvířaty. Na dvoře dosahovala vrstva krup třiceti centimetrů, ve stáji pak až jeden metr, takže krávy stály v kroupách až po krk.

Nejhorší zima přišla v roce 1929. Nejchladnějším dnem se stal 12. únor, kdy v Kolovratech byla naměřena teplota -36°C. Únor roku 1929 se tak na většině území stal nejchladnějším měsícem 20. století. S krutými mrazy se dostavily i silné vánice; sněhová pokrývka dosahovala místy až 60 centimetrů. Hospodářský život republiky byl ochromen, přestalo fungovat zásobování po silnici a velké problémy zaznamenávala i železnice. Do Uhříněvsi přestaly jezdit vagony s uhlím a brzy se projevil jeho nedostatek. Jakmile se na nádraží nějaký vagon objevil, strhla se u něj velká rvačka. V okolí naší městské části mrazy zahubily polovinu populace polní zvěře a pomrzly téměř tři čtvrtiny ovocných stromů.

Naše oblast se také může pochlubit jedním, dnes ale už překonaným, teplotním rekordem. Dne 27. července 1983 byla v Uhříněvsi naměřena nejvyšší teplota na území Česka, a to +40,2°C. Počasí si s námi zahrálo i na Silvestra roku 1978. Zatímco dopoledne se teplota v Kolovratech pohybovala kolem +12°C, odpoledne začalo pršet a prudce se ochlazovat. Do půlnoci napadlo deset centimetrů sněhu a teplota klesla až na -11,5°C. Ráno už bylo jen -16,8°C. Za jeden den se tak teplota změnila téměř o 30 stupňů.

foto Daniela Pedret

V den svatého Prokopa, 4. července 1929, přepadla Kolovraty navečer silná bouřka doprovázená větrnou smršťí. V celé republice napáchala víchřice škody ve výši 800 milionů korun a během větrného běsnění přišlo o život několik lidí. Před bouřkou dosahovala teplota +39°C a kroniky hovoří o tom, že před ní vládlo mrtvolné ticho a dusno. Tento den byl poté nazýván Černým čtvrtkem Československé republiky.

Po prudkých či silných deštích se často zvyšuje hladina vody i v Říčanském potoce a někdy se dokonce rozlije mimo břehy. Jedny z větších záplav byly v roce 1958. V první polovině července přišlo soustavně pět dní. Prudké deště strhly hráz Mlýnského rybníka v Říčanech a velká voda zaplavila louky a domy v okolí potoka. V rybníku Vodice byl poničen starý jez a voda se rozlila i do některých částí v Uhříněvsi. Protřžení hráze hrozilo i při letošních záplavách. V hrázi byla proto provizorně zřízena díra, kterou voda odtékala regulovaně. Během letních prázdnin schválila Rada hlavního města Prahy poskytnutí daru městu Říčany ve výši 1,3 milionů korun. Finance budou použity na sanaci Mlýnského rybníka, čím se minimalizují problémy, které se vyskytují při dlouhotrvajících deštích.

Tomáš Bezouška

rozhovor

Boj s přírodními živly hasiči zvládli na výbornou

V uplynulých měsících se zejména kvůli povodním často mluvilo o kolovratských hasičích. Abychom čtenářům přiblížili práci Sboru dobrovolných hasičů v naší obci, požádali jsme jejich velitele Martina Dynybila o rozhovor.

Pane veliteli, jaké jsou mechanismy spolupráce a informační kanály mezi jednotlivými jednotkami dobrovolných hasičů? Jak se například dozvídáte informace o stavu hráze v Říčanech?

O stavu hráze v Říčanech jsme měli informace pouze od starosty Michala Habarta, který se ráno v den povodně dostavil na místo. Protože byla naše jednotka zhruba od druhé hodiny v noci na výjezdu, prováděli jsme si vlastní monitoring Říčanského potoka. Vzhledem k vývoji situace jsem okolo páté hodiny ráno rozhodl o ochraně rodinných domů v ulici Nad Topoly pomocí protipovodňových pytlů s pískem, které máme uloženy v zadních garážích v hasičárně. Samozřejmě jsme byli po celou dobu zásahu ve spojení s operačním střediskem Hasičského záchranného sboru hl. m. Prahy, které se nám snažilo zajistit další pytle. Bohužel, panovala kritická situace na více místech v Praze, takže jsme se již dalších pytlů nedočkali.

foto Štěpán Křeček

foto Daniela Pedret

Ve chvíli, kdy již hrozilo protřžení hráze Mlýnského rybníka v Říčanech, rozhodl starosta obce o evakuaci. Ta byla provedena ve spolupráci se stanicí č. 4 Hasičského záchranného sboru i za pomoci záchranných člunů.

Kdo má hlavní slovo při zásahu, kterého se účastní více hasičských jednotek?

Při takovémto zásahu na území MČ Praha – Kolovraty má vždy právo přednostního velení velitel jednotky nebo velitelé družstev našeho sboru. Při zásahu s účastí profesionální jednotky má přednostní právo velení velitel čtyř nebo družstev, případně velící důstojník směny.

Jakým způsobem vám při povodních mohou pomoci občané? Samozřejmě, že je důležité respektovat vaše pokyny, třeba v průběhu evakuace. Existuje však ještě i jiný způsob, jak se mohou občané během povodní zapojit? Někde se například pytlouval písek.

Samozřejmě jsme rádi, že se místní lidé snaží pomoci. Pytle s pískem jsme ale neplnili, protože jsou k dispozici již kompletní. V případě povodně v Kolovratech máme již z minulých let tu zkušenost, že k vyhlášení potoka dochází velmi rychle a není moc času se pytlouváním zabývat. Po letošních povodních bude po dohodě s místním úřadem navýšen počet protipovodňových pytlů zhruba o 150 ks. Místní občané se ale zapojili k záchranným pracím třeba tím, že pomáhali evakuovaným spoluobčanům.

Při jakých nehodách – kromě požárů a povodní – zasahuje kolovratská jednotka?

Dá se říci, že kromě dopravních nehod zasahujeme pravidelně u všech typů událostí. Jsou to požáry a technické zásahy, mezi které se řadí odstraňování popadaných stromů, nouzové otevření bytů, likvidace obtížného hmyzu, čerpání vody a podobně. Provádíme i montáž a demontáž protipovodňových zábran v centru Prahy. I když máme vybavení pro zásah při dopravních nehodách, k těm vyjíždíme opravdu velmi zřídka. Tuto činnost si jednotky Hasičského záchranného sboru ve většině případů zajišťují samy.

V poslední době jste likvidovali mnoho požárů. Který byl nejrozsáhlejší?

Kolovratští hasiči asistovali v posledních letech u většiny velkých pražských požárů. Třikrát jsme zasahovali u rozsáhlého požáru v Libušské tržnici. U toho posledního se dokonce hasilo pomocí vrtulníku. Dále při ohni na pražském Výstavišti, u požáru Vinohradského pivovaru či továrny v areálu LOM Malešice a u mnoha dalších. Poslední větší akcí byla hořící vila v Benešovské ulici na pražských Vinohradech. Středočeským hasičům jsme naposledy pomáhali hasit požár cukrovaru v Úvalech u Prahy.

Jaké informace dostáváte? Víte například již při výjezdu, čím bude třeba hasit?

Výjezd je vyhlášen pomocí textových zpráv systémem BIZ z operačního střediska Hasičského záchranného sboru. Zpráva obsahuje adresu události a stručný popis, o jaký typ události se jedná. Nasazení sil a prostředků na místě případu je vždy v kompetenci velitele zásahu.

Možná by nebylo od věci připomenout lidem, na koho se mají obracet v případě nebezpečí.

Pokud se lidé cítí ohroženi nebo je ohrožen jejich majetek, je potřeba použít pro volání tísňovou linku 150 nebo 112. Jedině tak lze předejít dezinformacím a následně chybnému a zbytečnému nasazení hasičských jednotek. Věříme, že už se tak nebudou opakovat negativní zkušenosti, které jsme zaznamenali v souvislosti s letošními povodněmi.

Děkuji Vám za Váš čas a držím všem hasičům při jejich práci palce!

I já děkuji a zdravím všechny jménem kolovratských hasičů.

Kateřina Čuřínová

foto Daniela Pedret